

MAGYAR NYELV
a 6. évfolyamosok számára

MNy1

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI
ÚTMUTATÓ

2019. január 19.

**A javítási-értékelési útmutatóban feltüntetett válaszokra
a megadott pontszámok adhatók.
A pontszámok részekre bontása csak ott lehetséges, ahol erre külön utalás van.**

1. a) kor + só = korsó 1 pont
 b) mar + kos = markos 1 pont
 c) bú + vár = bűvár 1 pont
 d) bog + rács = bogrács 1 pont

Itemenként az 1 pont csak akkor adható meg, ha az adott sorban mind a három helyes részválasz (szó) megtalálható. Csak a helyesírási szempontból is hibátlan válaszok fogadhatók el, vagyis soronként mind a három szónak helyesírási szempontból is hibátlannak kell lennie.

2. a) lán-dzsá-kért 1 pont
A válasz csak akkor fogadható el, ha az elválasztás minden eleme helyes.

- b) temp-lo-má-ban 1 pont
A válasz csak akkor fogadható el, ha az elválasztás minden eleme helyes.

3.

	<i>1. vers</i>	<i>2. vers</i>	<i>3. vers</i>	<i>4. vers</i>
<i>1. sora</i>	7.	16.	5.	11.
<i>2. sora</i>	15.	8.	14.	2.
<i>3. sora</i>	3.	6.	10.	13.
<i>4. sora</i>	9.	1.	12.	4.

- a) 1. vers 1 pont

7. Szomorú a birka,
 15. mert üres az irka.
 3. Azért béget, azért sír-rí,
 9. mivel fogja teleírni.

- b) 2. vers 1 pont

16. Iskolába jár a pulyka,
 8. de az esze nagyon kurta.
 6. Sose tudja, mert nem figyel,
 1. azt, amiből felelni kell.

- c) 3. vers 1 pont

5. Hogyha lovam volna,
 14. zabbal abrakolnám,
 10. kocsiba, szekérbe
 12. soha be nem fognám.

- d) 4. vers 1 pont

11. Jámbor állat a bivaly,
 2. s mi tagadás, lusta,
 13. de ha kell, a hegyet is
 4. helyéből elhúzza.

Minden egyes versszak esetében az 1 pont csak akkor adható meg, ha az adott oszlopba beírt minden szám a helyes téglalapban van, és más szám nincs a jó szám mellett. A pont nélküli tőszámnévvel rögzített helyes választ is el kell fogadni.

4. a) Bekarikázva: C) Vízialalom 1 pont
 (Július 16-án, vasárnap érkezett meg a család, tehát július 17. hétfőre esik.
 Hétfőnként a Csillagvizsgáló és a Vadászház zárva van.)
Amennyiben a felvételiző egynél több betűt karikázott be, az adott válasz akkor sem fogadható el, ha a helyes betű is szerepel a válaszban. Amennyiben karikázás helyett más, de egyértelmű jelölést használt a tanuló (pl. aláhúzást), azt el kell fogadni.
- b) Vízialom és 2500 Ft 1 pont
 (A Vízialom családi jegyével két felnőtt és három 14 éven aluli gyerek mehet be, ez megfelel a család összetételének, így ez a legolcsóbb belépőfajta a nevezetességek között ennek a családnak.)
Az 1 pont csak akkor adható meg, ha mind a két részválasz helyes. A helyesírási és/vagy másolási hibákat a feladatlapon javítjuk, de pontot nem vonunk le értük. A felvételizőnek csak egy szót és egy számot kellett megadnia. A zárójelben megadott indoklás csak tájékoztató jellegű.
- c) Bekarikázva mind a három betűjel: A) és B) és C) 1 pont
 (A Csillagvizsgálóban mozi van óránkénti filmvetítéssel, a Vadászházban *Az agancsos óriás* című filmet, a Vízialomban a malom és a molnár egy napját bemutató filmet lehet megnézni.)
Az 1 pont csak akkor adható meg, ha a felvételiző mind a három betűt bekarikázta. Amennyiben karikázás helyett más, de egyértelmű jelölést használt a tanuló (pl. aláhúzást), azt el kell fogadni.
- d) Bekarikázva 4 pont
 1. IGEN
 2. NEM (Esti program csak legalább 25 fős csoportnak kérhető, a szakkör tagjainak a száma a tanárral együtt is csak 12 fő.)
 3. NEM (Júniusban a Vízialmot szerdánként csak legalább 20 főből álló csoportok látogathatják. Ezt a számot a szakkörtagok száma nem éri el.)
 4. NEM (A Csillagvizsgáló a nemzeti ünnepen zárva van.)
Minden helyesen bekarikázott válaszáért 1 pont adható. Amennyiben egy állításnál nincs bekarikázva sem az IGEN, sem a NEM szó, vagy mindkettőt jelölte a felvételiző, a részfeladat megoldása nem fogadható el. Amennyiben karikázás helyett más, de egyértelmű jelölést használt a tanuló (pl. aláhúzást), azt el kell fogadni.
5. a) 2. tábor 1. szín 5. távolság 7. teve 6. taxi 3. tank 4. társ 2 pont
A 2 pontot csak a hibátlan sorrendre lehet megadni. Amennyiben egy vonalra több számot is írt a felvételiző, a megoldása akkor sem fogadható el, ha a vonalon a helyes szám is szerepel. Ennél a feladatnál 1 pont nem adható.

6. a) vegyes hangrendű szó: séta 2 pont
 magas hangrendű szó: sütő
 mély hangrendű szó: satu vagy suta

A 2 pont csak akkor adható meg, ha mind a három részválasz helyes. Más megoldás csak akkor fogadható el, ha az adott szó megléte magyar egynyelvű szótárral igazolható, és minden megadott magánhangzót egyszer felhasznált a megoldásnál a felvételiző. A nagybetűs (pl. sÉtA) kiegészítés is elfogadható. Ennél a feladatnál 1 pont nem adható.

7. a) A) muszáj D) meg fogja oldani 1 pont
 b) B) tanú C) áccsal 1 pont
 c) B) Mondd! C) gálya 1 pont
 d) A) vízilabda 1 pont
 e) A) különbség B) ötször D) Játsszon! 1 pont

Minden egyes sorra (itemre) 1 pont adható, ha a helyesen írt szót (szavakat) jelölő betűt (betűket) bekarikázta a felvételiző, és hibás szót az adott sorban nem jelölt meg. Amennyiben karikázás helyett más, de egyértelmű jelölést használt a tanuló (pl. aláhúzást), azt el kell fogadni.

8. a) A) 1 pont
 b) D) 1 pont

Amennyiben a felvételiző egynél több betűt írt be, az adott válasz akkor sem fogadható el, ha helyes betű is szerepel a válaszban.

- c) 1 3 4 2 pont
 zsiráf | ok | at

A 2 pont csak akkor adható meg, ha a felvételiző a függőleges vonalakkal jól különítette el a szótövet és a toldalékokat, illetve a szó tövét és a toldalékok típusát jelölő számok is helyesek.

Amennyiben a felvételiző külön jelölte a kötőhangokat, de a megoldása egyébként helyes, a választát el kell fogadni. Ennél a feladatnál 1 pont nem adható.

- d) gyerek(ek), állat(ok), zsiráf(okat), nyak(ukat), látványosság(nak) 1 pont

Az 1 pont akkor adható meg, ha a felvételiző az öt szót helyesen megadta, és más szót nem írt. A helyesírási és/vagy másolási hibákat a feladatlapon javítjuk, de pontot nem vonunk le értük.

- e) legérdekesebb, hosszú, különleges 1 pont

Az 1 pont akkor adható meg, ha a felvételiző a három szót helyesen megadta, és más szót nem írt. A helyesírási és/vagy másolási hibákat a feladatlapon javítjuk, de pontot nem vonunk le értük.

9. a) Ki mondta (egy név)? **Bojtos Benedek** (kapitány) 1 pont
Kinek mondta (egy név)? **Rumini(nek)**

Csak a megadott nevek fogadhatók el megoldásként. Elfogadható önmagában a Bojtos vagy a Benedek válasz is. A kapitány vagy a hajósinas, kiséger típusú válaszok önmagukban nem fogadhatók el, mivel ezek nem nevek. Az 1 pont csak akkor adható meg, ha mind a két válasz helyes. A megfelelő nevek csak nagybetűs írással is elfogadhatók. Amennyiben a felvételiző a megadott helyre olyan szót is beírt (pl. más tulajdonnevet), amely nem kapcsolódik a helyes válaszhoz, az adott válasz akkor sem fogadható el, ha a helyes szó is szerepel a válaszban. A helyesírási és/vagy másolási hibákat a feladatlapon javítjuk, de pontot nem vonunk le értük.

- b) D) Egy kocsmá neve. 1 pont

Amennyiben a felvételiző egynél több betűt karikázott be, az adott válasz akkor sem fogadható el, ha a helyes betű is szerepel a válaszban. Amennyiben karikázás helyett más, de egyértelmű jelölést használt a tanuló (pl. aláhúzást), azt el kell fogadni.

- c) 3. A kocsmáros elkapta a kiségeret. 1 pont
5. A kapitány felvette hajósinasnak a kiségeret.
2. Rizsa elfutott a bandatagok után.
1. A kapitány már többször látta a kiségeret a kikötőben.
4. A kapitány elvitte a kiségeret a Szélkirálynőig.

Az 1 pont csak a hibátlan sorrendre adható meg.

- d) 1. Bekarikázva: Hamis A kocsmáros átadta a pandúroknak a kölyköt. 3 pont
2. Bekarikázva: Igaz A kapitánynak és a kocsmárosnak is mancsai vannak.
3. Bekarikázva: Hamis A kiséger hajósinasként az első naptól kezdve kapna fizetést is.

Minden helyesen bekarikázott válaszáért 1 pont adható. Amennyiben egy állításnál nincs bekarikázva sem az IGAZ, sem a HAMIS szó, vagy mindkettőt jelölte a felvételiző, a részfeladat megoldása nem fogadható el. Amennyiben karikázás helyett más, de egyértelmű jelölést használt a tanuló (pl. aláhúzást), azt el kell fogadni.

- e) pocakos 1 pont

Csak a megadott szóalak fogadható el megoldásként. A helyesen leírt szó csak nagybetűs vagy nagy kezdőbetűs írással is elfogadható. Amennyiben a felvételiző a megadott helyre több szót írt be, az adott válasz akkor sem fogadható el, ha a helyes szó is szerepel a válaszban. Az esetleges helyesírási/másolási hibát a feladatlapon javítjuk, de pontot nem vonunk le miatta.

- f) cserben hagy(tak) 1 pont

Csak a megadott két szóalak fogadható el megoldásként. A helyesen leírt két szó csak nagybetűs vagy nagy kezdőbetűs írással is elfogadható. Amennyiben a felvételiző a megadott helyre kettőnél több szót írt be, az adott válasz akkor sem fogadható el, ha a helyes szó is szerepel a válaszban. Az esetleges helyesírási/másolási hibát a feladatlapon javítjuk, de pontot nem vonunk le miatta.

10. a) Tartalomra összesen adható:

3 pont

3 pont adható, ha

- a szöveg eredeti, ötletes, gondolatgazdag;
- a szöveg szervesen épül a megadott mondatokra;
- a fogalmazás alapötletét részletesen kidolgozza, és a szöveg mentes az önellentmondástól, a lényegi elemek jól értelmezhetők;
- megfelel az aktuálisan előírt szövegtípus (elbeszélés) tartalmi követelményeinek;
- a történet egyszerre veszi figyelembe a veszélyesség és a boldogság szempontját.

2 pont adható, ha

- a szöveg ötletes, ám az alapgondolat nem kellően kidolgozott, nem értelmezhető elem van benne, vagy kisebb önellentmondás;
- a megadott mondatok nem illeszkednek kellő mértékben a gondolatsorhoz;
- megfelel az aktuálisan előírt szövegtípus (elbeszélés) tartalmi követelményeinek;
- a történet figyelembe veszi a veszélyesség VAGY a boldogság szempontját.

1 pont adható, ha

- az alapötlet kidolgozatlan, lényegi elemek megmagyarázatlanul maradnak, vagy a szöveg egészét meghatározó önellentmondás van benne;
- szegényes, szokványos gondolatsor, de tartalma a kijelölt témáról szól;
- az adott mondatok alig illeszkednek a gondolatsorhoz, de a szöveg megfelel az aktuálisan előírt szövegtípus (elbeszélés) tartalmi követelményeinek.

0 pont, ha

- a megadott mondatokhoz egyáltalán nem kapcsolódik a gondolatsor;
- az elbeszélés az önellentmondások és értelmezhetetlen elemek miatt nem érthető;
- nem felel meg az aktuálisan előírt szövegtípus (elbeszélés) tartalmi követelményeinek.

b) A szöveg szerkezetére összesen adható:

2 pont

2 pont adható, ha a megadott kezdőmondatok és a tanuló által írt fogalmazás alkotta szöveg

- kerek, egész, lezárt;
- formailag is tagolt, a bekezdések jelöltek;
- logikusan és arányosan szerkesztett;
- eléri a megadott terjedelmet;
- megfelelően alkalmazza a szövegkohézió eszközeit, a mondatok, gondolatok logikusan kapcsolódnak egymáshoz;
- nincs benne párbeszéd.

1 pont adható, ha a fenti szempontok közül egy nem érvényesül maradéktalanul.

0 pont, ha a szövegben a 2 pont feltételei közül egynél több szempont nem érvényesül maradéktalanul.

c) A nyelvhelyességre és a stílusra összesen adható:

2 pont

2 pont adható, ha a szöveg terjedelme eléri a nyolc mondatot, és

- stílusa, szóhasználata megfelel a témának, a köznyelvi normának, és
 - gazdag szókincsű, és
 - gördülékenyen, választékosan szerkesztett mondatokat tartalmaz, és
 - maximum 1 nyelvhelyességi hibát tartalmaz, például helytelen szóhasználatot, indokolatlan igeidőváltást, hibás mondatbeli egyeztetést, nem megfelelő szórendet.
-

- 1 pont adható, ha a szöveg terjedelme eléri a nyolc mondatot, és
- maximum 2 nyelvhelyességi hibát tartalmaz, és változatos szókincsű, mondatfűzésű, a köznyelvi normának megfelelő szóhasználatú. *Vagy*
 - maximum 1 nyelvhelyességi hibát tartalmaz, ám a 2 pont kritériumai közül valamelyiknek nem felel meg.

- 0 pont, ha a szöveg
- kettőnél több nyelvhelyességi hibát tartalmaz; *vagy*
 - 1 nyelvhelyességi hibát tartalmaz, ám a 2 pont kritériumai közül legalább kettőnek nem felel meg, *vagy*
 - a szöveg terjedelme nem éri el a 8 mondatot.

- d) A helyesírásra összesen adható, amennyiben a szöveg legalább 8 mondatból áll 2 pont

- 2 pont, ha a szövegben legfeljebb 2 központosági hiba van (javítjuk, de nem vesszük figyelembe az összetett mondatok központosági hibáit).
- 1 pont, ha a szövegben az alábbiak közül valamelyik megvalósul: egy hiba a közhasználatú szavak egybeírásának terén *vagy* egy hiba a magánhangzó hosszúságának tévesztésénél *vagy* egy elválasztási hiba *vagy* egy mondatkezdő nagybetű tévesztése *vagy* egy-két ékezet hiánya *vagy* legfeljebb két betűtévesztés *vagy* betűcsere és az előbbieken ismertetett hibatípusok mellett legfeljebb 3–5 központosági hiba (javítjuk, de nem vesszük figyelembe az összetett mondatok központosági hibáit).

Ha a fenti hibatípusok közül egynél több van jelen a szövegben a 3–5 központosági hiba mellett (javítjuk, de nem vesszük figyelembe az összetett mondatok központosági hibáit), akkor csak 0 pont adható.

- 0 pont, ha a szövegben az alábbiak közül valamelyik hibatípus megvalósul: ígékötős igék írásmódja, névutós főnevek egybeírása, *j-ly*, tagadószók egybeírása egy másik szóval, mássalhangzó-hosszúság tévesztése, tulajdonnév kezdőbetűjének, írásban nem jelölt hasonulásnak a tévesztése, illetve ha az 1 pont kritériumánál leírt hibatípusok esetében egynél több hiba található típusonként a szövegalkotásban, *vagy* ötnél több központosági hiba figyelhető meg a fogalmazásban (javítjuk, de nem vesszük figyelembe az összetett mondatok központosági hibáit).

0 pontot kell adni a helyesírásra, ha a szöveg terjedelme nem éri el a 8 mondatot.

- e) A külalakra, írásképre összesen adható, amennyiben a szöveg terjedelme eléri a 4 mondatot: 1 pont

- 1 pont adható, ha a dolgozat külalakja rendezett, áttekinthető, a javítások egyértelműek és esztétikusak, az írás könnyen, jól olvasható, a betűképek egyértelműen azonosíthatók, az ékezethasználát egyértelmű, nem használja indokolatlanul a pontsoron túli („margón kívüli”) területet.

Nem jár pont, ha az írás jellemzően olvashatatlan, vagy félreérthető az ékezethasználát, a dolgozat képe rendezetlen, a javítások félreérthetők, zavarosak, nem esztétikusak, elválasztás helyett indokolatlanul ír a pontsoron túli („margón kívüli”) területre.

- a)–e) A 4-nél kevesebb mondatból álló fogalmazás esetében a feladat összes itemére 0 pontot kell adni.**
-